

AMUNKA

A SZEGEDI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT HIVATALOS LAPJA

RÉSEN.

DRÁGA a papir, ha van, még drágább, ha nincs — és hol van, hol nincs. A helyzet nem javul és mi csak várunk, várunk, hátha olcsóbb lesz a papir, hátha lesz papir. Az a papir, amely még lehetővé teszi nekünk (de már a papir sem türelmes), hogy küzdjünk a demokráciáért, az emberi jogokért, a megélhetésért, a kultúráért, a békeségért. A papir azonban egyre fogy és egyre drágább. Ha így tart, nemsokára oda jutunk, hogy fölösleges lesz megmákszírnai a lapok terjedelmét, mert kénytelenek lesznek a beszünésig redukálni terjedelmüket.

BETHLEN az egységes párt terével jött és sikerült is neki egy táborba hozni a három frakciót. A pártok egyesültek, de, mint előre láttuk, nem az erők tömörítése miatt, hanem a hatalom biztosítására. A kibontakozás tehát a kormánylista összeállítása során megakadt. Bethlenre a saját embereiket akarták ráerőszakolni a pártok. Bethlen ezt nem vállalta. Visszaadta megbízatását. Most aztán elől kezdődik a dolog, vagyis folytatódik ott, ahol abbahagyták. Talán jobb így. Igazán nem sajnáljuk, ha már végre a Haller-féle elsőrendű garnitúrák is lejárlják magukat. Hiszen a baj egyik oka az, hogy Hallerék azt hiszik, hogy módjuk lenne a lejáratásra. Pedig tévednek. Ők már régen „lejárták magukat”. De jó lenne, ha megtennék nekik azt a szivességet, hogy erről maguk is meggyőződhesse. Csak előre az első garnitúrákkal, lássuk, hogy sikerül nekik bebizonyítani, amit mindenki tud, csak ők maguk nem, hogy — csakugyan lejárták magukat.

A SZOMORU az egész ügyben az, hogy az országnak nincs ideje a kísérletezésekre. Hiszen, ha lenne, nem tartott volna a válság eddig sem. Fontos okok, kényszerűségek játszanak közre és ezért hozzák meg a pártok az egyesüléssel az „önzetlen önfeláldozást”. Az önzetlenség azonban csak a programtoldozásig terjedt, a hatalomról való lemondásig nem. Annyira vannak önzetlenek, hogy az egyesüléssel egyikük se maradjon ki a hatalomból, de az önfeláldozás mértéke nem terjedhet odáig, hogy gyakorolják is ezt az önzetlenséget. Nekünk csak egy a vigaszunk: Bethlen ismerte őket. Azért próbálkozott meg a szinte lehetetlennel, az egységes párttal. Ha ezt elfogadta, van neki koncepciója a továbbiakra nézve is. De nem föltétlenül szükséges, hogy maga hajtsa végre a saját terveit. A helyzet olyan furcsa és az önzetlenség oly nagy, hogy Bethlennek talán el kell hinnie azt is, hogy a saját terveit más sokkal jobban tudja nyélbe ütni.

„A helyzet változatlanul súlyos.”

Bethlen vállalkozása megheiusult. — Teleki Pál vagy Rubinek? A politikai helyzet.

Bethlen kieroszakolta az egységes pártot, de, úgy látszik, a kurzuspolitikában mindenki csak a saját blokkjában lehet próféta. Bethlen tehát visszaadta megbízatását. Most aztán újra kezdődnek a személyi kombinációk, miután Haller megállapította, hogy „ha Bethlen olyan nagy kabinetet létesít, amelynek minden egyes tagja az ország legkiválóbb politikusa és szakértője, akkor egyik pártnak sem lett volna kifogása ellene”.

Újabb miniszterelnökjelöltnek Rubinek és Teleki Pált emlegetik. Illetékes helyről nyert információ szerint „a helyzet változatlanul súlyos”.

Egyébként a következő jelentéseket kaptuk:

Budapest, július 15. Az Est írja: A kormányzó ma délelőtt együttes kihallgatáson fogadta Haller István, Rubinek Gyula, nagyatádi Szabó István minisztereket. *Döntés a kihallgatáson nem történt.* A helyzet, amely közvetlenül a kibontakozás előtt bonyolódott annyira, *változatlanul súlyos.* Beavatott források szerint azonban remélik, hogy esetleg még a mai napon mégis megoldásra kerül.

A kormányzó 10 órakor fogadta a három minisztert, az audiencia háromnegyed 11 órakor ért véget.

Haller István kihallgatása után a következőket mondta munkatársunknak:

— A kormányzónál bizonyos elvi kérdéseket kellett tisztázni és arra kértük a kormányzót, hogy még ma okvetlenül deignálja a miniszterelnöket, hogy túl legyünk a válságon és az abbahagyott munkát folytathassuk. Mi garantáljuk, hogy megfelelő megoldás esetén a parlament olyan munkaképes lesz, amilyen még soha sem volt. Ehhez azonban az kell, hogy olyan miniszterelnök jöjjön, aki a nemzetgyűlés pártjaira támaszkodik. Mi ilyen irányú javaslatot is tettünk. Döntés nincs, a megoldás azonban szerintem mára várható.

Nagyatádi Szabó István így nyilatkozott munkatársunknak:

— A kormányzó bizonyos föltételeket hangoztatott, véleményt azonban nem nyilvánított semilyen irányban. Miután Bethlen megbízatását visszaadta, fölfogásunk szerint nem ő lesz a miniszterelnök.

A kihallgatás után Haller, Rubinek és nagyatádi Szabó István a miniszterelnökségre mentek, ahol mintegy fél óra hosszat tanácskoztak Simonyi-Semadam Sándor miniszterelnökkel. A tanácskozás tisztán informatív jellegű volt.

Teljesen beavatott helyről halljuk, hogy a közös kihallgatáson Rubinek Gyula miniszterelnöksé-

gét ajánlották föl a pártvezérek. Azt hiszik, ilyen megoldás mellett a kiváló szaktekintélyek honorálása mellett is elháríthatók azok a nehézségek, amelyek Bethlen kormányalakítási tárgyalásainak már legelső konkrét részleteinél a földmívelési, közoktatási és belügyi tárcák körül fölmerültek és az új kormányzó párt tegnap esti hangulatát kialakították.

A három pártvezér a miniszterelnökségről a kisgazdapárt Eszterházy-utcai pártkörébe ment, ahol a párt különböző politikusaival megbeszélést folytattak. Délben Teleki Pál gróf külügyminiszter jelent meg a kormányzó előtt.

Mint jeleztük, a pártvezérek egyértelműleg Rubinek Gyula miniszterelnökségét ajánlották föl a kormányzónak. Rubinek kinevezetésének azonban értesülésünk szerint több fontos föltétele volt és a tanácskozások, amelyek a kormányzó párt klubjában jelenleg folynak, épp e föltételek vállalása körül forognak. A föltételek főleg lényeges alkotmányjogi kérdésekre vonatkoznak. Ma este 6 órára értekezletre hívták össze az új kormányzó párt intéző bizottságát.

Budapest, július 15. Az Új Nemzedék írja: A három pártvezér kihallgatása után a kormányzó ma délelőtt nyomban Teleki Pál gróf külügyminiszter véleményét hallgatta meg. Minden jel arra vall, hogy ha a válságnak gyors megoldása az új személyi kombinációkkal lehetséges, úgy azt Teleki fogja megcsinálni. Lehetséges, hogy még ma, esetleg holnap Teleki mint deignált miniszterelnök kezébe veszi a pártokkal való tárgyalás fonalát. Föllépését a pártvezérek is szívesen fogadják, mert Teleki épp a tegnapi nap folyamán lépett be az egységes kormányzó pártba.

Budapest, július 15. A Magyar Távirati Iroda illetékes helyről szerzett információ alapján jelenti: A kormányválság megoldására irányuló törekvések folyamán a mai napon bizonyos személyi természetű nehézségek merültek fel, amelyekről Bethlen István gróf deignált miniszterelnök ma délután a kormányzónak jelentést tett. A kormányválság megoldására irányuló kísérlet azonban még nem látszik teljesen befejezettnek. A kormánypárt vezető politikusaik holnapi kihallgatása után fog ugyanis csak eldőlni az, hogy Bethlen István gróf vállalja-e majd az adott új szituáció alapján a kabinet megalakítására vonatkozó megbízást, avagy más megoldásra kerül-e sor.

Budapest, július 15. A 8 Órai Újság írja: A válságnak egyik oka

— minthogy Bethlen vállalkozása végképp befejezettnek tekinthető és a pártönkivüli miniszterek kérdése is kikapcsolódott — a földreform. Erre vonatkozólag úgy Rubinek Gyula, mint nagyatádi Szabó István ragaszkodnak elvi álláspontjukhoz és ez volt egyik akadály a annak, hogy Rubinek Gyula már a mai kihallgatáson nem kaphatta meg deignálását.

Illetékes helyen ugyanis azt kívánják a két pártvezértől, hogy a földreform tekintetében egyezzenek meg és csak az erre vonatkozó megállapodás véglegesítése után kerülhet sor a döntésre.

Ez a kérdés inkább intern és az új párt egységére vonatkozó kérdés. Rubinek Gyula esetleges deignálása körül azonban más akadályok is vannak. Rubinek Gyula deignálását Haller István ajánlotta. Erre az esetre nézve azonban a kormányzó bizonyos föltételek és garanciák vállalását kívánta a párttól, amelyek nagy horderejű alkotmányjogi kérdésekkel vannak összefüggésben. Ezek a föltételek fellelik az ország jövődó alkotmányos életének minden tényezőjére való berendezkedését és bizonyos határozott biztosítékot kívánnak a királyság körüli állásfoglalásokra vonatkozólag is, tekintettel arra, hogy politikai körökben általában Bethlen vizsautasításának egyik főokául éppen azt látják, hogy Bethlennek és a pártönkivüli politikusoknak e tekintetben ismeretes álláspontja erősen befolyásolta a pártoknak különösen egyik részét. Rubinek egyébként — mint értesülünk — két listája van és amint a deignálást megkapja, azonnal meg tudná alakítani a kabinetjét. Rubinek miniszterelnökségének egyébként még az a nehézsége is van, hogy a volt disszidensek erősen ellenzik és esetleg e miatt újra ellenzékbe mennének.

A mai kihallgatáson semmi irányban sem történt döntés és az elhatározást a kormányzó egyelőre még fentartotta magának. A válság mai stádiumában csak a nagyon optimisták várnak gyors döntést, általában attól tartanak, hogy a válság még több napig el fog húzódni.

Politikai körökben beszéltek róla, hogy amennyiben Rubineknek a deignálást nem sikerülne megkapni, teljesen új helyzet állana elő és esetleg sor kerülhetne Bethlen vagy más pártönkivüli politikus megbízatására, azonban egész más alapon. Kétségtelen, hogy az illetékes tényezők ezekben a napokban igen fontos és nagy horderejű elhatározások előtt állottak, viszont kétségtelen az is, hogy az ország érdekének ma esetleg a pártokkal és azok érdekeivel szemben is erőteljesen és minden eszközzel érvényesülnie kell.

Hétnapos határidő az orosz válaszra.

A lengyel-orosz fegyverszüneti feltételek.

Amsterdam, július 15. (MTI.) A Times jelenti: A szovjetkormány-nak hét napot adtak arra, hogy válaszoljon az angol kormány múlt szombati távirati jegyzékére, amely a Lengyelországgal való fegyverszüneti szerződésről szól. A moszkvai választ 3 nap előtt nem várják.

London, július 15. (MTI.) A Spaból érkező utólagos jelentések a lengyel és szovjetkormány közti fegyverszüneti szerződéshez hozzá-

teszik még, hogy a vonal, amelyre Lengyelországnak vissza kell vonulnia, Grodnótól Bresztlitovszkon át egy Przemyśltől 50 km.-re délre fekvő pontig halad.

Budapesti, július 15. A 3 Órai Ujság jelenti: A Neue Freie Presse-nek jelentik Spaból: Diplomáciai körökben híre jár, hogy az orosz szovjetkormány elfogadta az ántánt feltételeit a lengyel fegyverszünetre vonatkozólag.

Elsimult a spai válság?

A németek főtartásokkal aláírták a szénegyezményt. — Előkészületek a Ruhr-vidék megszállására.

Bécs, jul. 15. (MTI.) A Neues Wiener Journal-nak jelentik Spaból éjjel 11 órakor: A Reuter ügynökség a következő jelentést tette közzé: A szövetségesek képviselői ma délután fél két órakor ülést tartottak. Foch marsall jelentést tett a katonai helyzetről. Jelentésének meghallgatása után az ülést három órakor megszakították. A németekkel a délután folyamán nem tárgyaltak és úgy látszik, hogy a konferenciát a legrövidebb időn belül berekesztik és a szövetségesek megszállják a Ruhr-vidéket. Az angol és olasz tábornokok ma este érkeznek Spaba.

Brüsszel, jul. 15. Spaból jelentik, hogy a szövetségesek ma átadják a német delegátusoknak azt a jegyzőkönyvet, amelyet a szénkérdésben tervezett megtorló intézkedésekről készítettek. A németek kénytelenek lesznek a jegyzőkönyvet aláírni, mert olyan ultimátummal állanak szembe, mint aminőt a lefegyverzés kérdésében kaptak.

Spa, július 15. (A MTI. szikratávirata.) Tegnap délelőtt 11 órakor összeült a konferencia által kiküldött vegyes bizottság, hogy a német kormány-nak a jóvátétel kérdésére vonatkozó javaslatát tárgyalja. A német delegáció, élén a pénzügyminiszterrel, ma felvilágosításokat adott több német javaslatról. Wirth birodalmi külügyminiszter késő délutánra helyezte kilátásba a határozott felvilágosítást a pénzügyi ajánlatok nagyságáról és a fizetési módokról, azonkívül a német szakértők a szénkérdésben is tárgyaltak a másik fél szakértőivel. A németek újabb ajánlatáról, amely a szövetségesek részére teljesítendő havonkénti szállításokra vonatkozik, meg-
egyezés nem jött létre.

Spa, július 15. (MTI.) Közvetlenül a tegnapi ülésen a konferencia elnöke felszólította a német delegátusokat, hogy tegyenek nyilatkozatot a szénkérdésről. Simons birodalmi külügyminiszter kifejtette azokat az okokat, amelyek a német kormány számára lehetetlenné teszik, hogy a szénzállítások dolgában ítéleteket tegyen. Lehetséges, hogy a napi szállítási mennyiség 1920 október 1-étől kezdve 12 ezer-ről 56 ezer tonnára, 1920 októbertől további tízenkétezerrel 68 ezer tonnára fog emelkedni. A miniszter kijelentette, hogy lehetséges volna további jelentékeny fokozás, ha Felsősziléziában nyugalomról gondoskodás történnék. Ehhez arra

volna szükség, hogy a népszavazás határidejét, amint lehetséges, megállapítsák. Még jobb volna, ha a szavazástól egyáltalán eltekintenek és a Lengyelország s a többi felsősziléziai szénre utalt ország részére való szállítások felől a szövetségesek jóváhagyásával megállapodást keresnének.

A konferencia elnöke, de la Croix azt felelte, hogy ez a válasz a szövetséges kormányokat sajnálattal tölti el és igen komoly helyzetet teremt. Azt remélték, hogy Spaban igazi békés megoldást fognak találni. A német miniszter elismerte a szövetségesek jogát a német szénre, ezt a jogukat a szövetségesek nagyon mérsékelten érvényesítették. Az ülést felfüggeszti és főtartja magának a jogot, hogy a delegátusokat az új terminusról értesítse.

Berlin, július 15. (MTI.) A Ruhr vidékéről állandóan érkeznek jelentések az illetékes berlini hatóságokhoz a bányamunkásoktól, akik kijelentették, hogy semmi körülmények között sem engedik meg az ántánt csapatainak, hogy a Ruhr vidékét megszállják. A Ruhr-vidéki szakmunkások szövetsége kijelentette, hogy nyomban kihirdeti az általános sztrájkot, amint az ántánt csapatai bevonulnak a Ruhr területére.

Budapest, jul. 15. Az Est jelenti Spaból: A német delegátusok egyes főtartásokkal elfogadták az ántánt követeléseit a szénzállításokra vonatkozólag és ezzel a fenyegető válság elsimult. Tegnap Foch és Wilson tábornagyokon kívül az olasz katonai szakértők is Spaba érkeztek.

Budapest, július 15. A 8 Órai Ujság jelenti Spaból: A német delegátusok bizonyos főtartásokkal elfogadták az ántántnak a szénzállításra vonatkozó követeléseit. Ezzel a spai értekezlet válsága elintéződött.

Strausz Istvánt nem helyezik szabadlábra.

Budapest, július 15. Az Uj Nemzedék írja: Ismeretes, hogy a kuria döntése után Strausz István dr.-t, az állami számvevőszék volt elnökét a királyi ügyészség újból letartóztatta. Strausz védői kérvényt adtak be a királyi ügyészséghez, amilyenben Strausz szabadlábrahelyezését kérték. A királyi ügyészség a védők kérését elutasította.

Az Arbeiter-Zeitung tudósítása magyar katonatiszti gyűlésről.

A „Magyar Távirati Iroda” cáfolata.

Budapest, július 15. A MTI. jelenti: „A félhivatalos osztrák Arbeiter-Zeitung vezető helyen hosszabb közleményben foglalkozik a magyar tisztek részvételével június 27-én tartott állítólagos gyűléssel, amelyen az összes politikai foglyok, a szociáldemokrata munkásvezetők és minden elérhető zsidó legyilkolását határozták volna el. A félhivatalos Arbeiter-Zeitung e tervre való utalással követeli a magyar hadsereg lefegyverzését, amelyre mindenekelőtt a magyarországgal szomszédos és az ántánttal szövetséges országok haderejének fölhasználását sürgeti.

A félhivatalos osztrák Arbeiter-Zeitung közleményére hivatalosan megállapítják, hogy ez nem egyéb, mint a lapban már ismételt konstataált szemenszedett rágalom és durva hazugság. Az alkotmányos rend helyreállítása óta tiszti gyűlések Budapesten nem voltak. A félhivatalos Arbeiter-Zeitungban név szerint felsorolt tisztek közül június 27-én Osztentburg kapitány zászlóaljánál tartózkodott Székesfehé-

várott, Prónay őrnagy Miskolcon tartózkodott egy hivatalos kiküldetésben, Héjjas Iván már ezelőtt le szerelt és nem tagja a magyar hadseregnek. Csáky gróf vezérkari ezredes rég óta nyugdíjban van és birtokán gazdálkodik. Nagy és Szilágyi nevek Magyarországon gyakran előfordulnak és így keresztnev megjelölése nélkül közelebbi adatok róluk meg nem állapíthatók. A félhivatalos osztrák Arbeiter-Zeitung a rágalmazás terén odáig vetemedik, hogy vezércikkében Soos hadügyminisztert, Berzeviczy Albert vezérkari főnököt, Dani-hadosztályparancsnokot és budapesti városparancsnokot, Gömbös Gyulát, a Move elnökét és nemzetgyűlési képviselőt, valamint Magasházy Lászlót, a kormányzó szárnysegédjét is a gyűlésen való megjelenéssel és a határozathozatalban való részességgel vádolja meg. A félhivatalos Arbeiter-Zeitung ilyen otromba rágalmaikat minden művelt ember, legyen magyar, vagy külföldi, felháborodással utasítja vissza.”

Olcsó szövet — a holdban.

A Holtzer és Társa cég javaslattal fordult a város tanácsához, amelyben indítványt tesz arra nézve, hogy miként lehetne a közönséget olcsó szövettel ellátni.

Köztudomásu, hogy a kormány a közellátás biztosítására igénybe vette az ország összes gyapjatermését, amelynek értékesítését is a maga föladatavá tette. A jelzett cég most azt a javaslatot teszi, hogy a Szegeden összegyűjtött hat vagon gyapju felét kérje vissza a város a miniszter-től, mert a nyers gyapjuért a csehek olcsón adnak rekompenzációként szövetet.

Két kiló usztatott tiszta gyapju ára ugyanis 160—200 korona, a zsiros gyapjué pedig 80—100 korona, A csehek két kilogram usztatott gyapjuért egy méter, zsiros gyapjuért

pedig egy fél méter tiszta gyapju-szövetet adnának át rekompenzációként, ami így nem kerülne többbe, mint 360—400 koronába méterenkint.

Ha sikerülne tehát a kormánytól 15 ezer kiló usztatott és ugyanannyi zsiros gyapjut visszakapni, akkor 10—11 ezer méter olcsó gyapju-szövethez jutna a város, ami egy időre elegendő lenne a közönség ellátására.

Az ajánlat szép, a tanács álláspontja bölcs, de azon aggódunk, hogy a tervbevett szövetből legfőlegb a holdban fognak ruházódhatni az emberek.

Oroszország elismerte Litvánia függetlenségét.

Budapest, július 15. Az Est ezt jelenti Berlinből: Moszkvában július 12-én aláírták az orosz-litván szerződést, amely megállapítja Litvánia függetlenségét.

K O R Z Ó - M O Z I

Telefon : Igazgatóság 4—55. Pénztár II—85.

Július 16, 17, 18 és 19-én.
pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn.

Attrakciós
cirkuszdrama.

Az emberi könnyelműség
megrázó tragédiája.

ALKOHOL.

Egy elhibázott élet regénye hat felvonásban.

Főszerepben HANNI WEISSE.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

HIREK.

— **A Munkásszínpad tagjai** f. hó 18-án, vasárnap délután 3 órakor a Kis-kaszinóban értekezletet tartanak. A tagok hozzák magukkal a párt, illetve szakszervezeti tagsági könyvüket. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

— **Adó, amit keveslünk.** A tanács elrendelte a bor- és szeszfogyasztási pótdók behajtását. Az adó annyiszor huszonöt fillér, ahány fokos a szesz, tehát százfokosnál 25 korona hektoliterenkint. A szeszmagykereskedők utólagos elszámolással fizethetik a pótdótot, ipari feldolgozás alá kerülő szesznél a feldolgozott szesz után kell fizetni. Transzportforgalomnál csak a kiszállított áru után hajtja be a város az adót. A fogyasztási adónak ezt a fajtáját bátran emelhetné a város. A szeszadót fokozhatják egészen a — szesztilalomig.

— **A földárverés eredménye.** A városi bérföldek árverésének eredményét *Bokor Pál* helyettes polgármester csütörtökön terjesztette a tanács elé. A jelentés szerint az ezer holdnyi területért 370 ezer koronát kapott a város. Még száz holdja van a városnak, amit egy nagyobb szövetkezeti gazdaság részére tartottak fenn, de a szövetkezet nem jelentkezett a szerződés megkötésére, így a város legközelebb árverést hirdet a száz hold bérbeadására.

— **Ujabb föllirat.** A város tanácsa elhatározta, hogy ismételtén fölliratot intéz a miniszterhez, valamint fölkéri a menekültek országos hivatalát is, hogy gondoskodjon a menekültek elhelyezéséről, mert az elemi oktatás érdeke föltétlen megkívánja, hogy szeptemberben megnyissák az összes iskolákat.

— **A városi könyvkötőmunkák.** A város könyvkötője beadvánnyal fordult a tanácshoz, amelyben a könyvkötés díját kétszáz százalékkal kéri fölemelni. A könyvkötő annak idején nagyon előnyös ajánlatot tett a városnak, de egyszersmind lemondott minden további áremelésről. A tanács az aránytalan ár-emelkedésekre való tekintettel méltányolta a kérelmet, de előbb tájékozódást szerez a város nyomdavállalatánál a mai könyvkötői árak felől.

— **Ravasz petróleumkereskedő.** *Kovács Mária* szegedi lakos a piacon sötétszínű üvegekben árult petróleumot. A petróleum literjét negyven koronáért árusította és a vevők, amikor megvették a petróleumot, akkor vették észre, hogy csak a dugó petróleumszaga, míg az üvegben tiszta *ártéri víz van.* A rendőrség *Kovács Mária*t letartóztatta és családja miatt megindult ellene az eljárás.

— **Elkallódott.** A közuti hid vámfölügyelője bejelentette a tanácsnak, hogy az utolsó hat esztendő alatt 7010 bádóg-jegy kallódott el a közuti hidon. A tanács tudomásul vette a veszteséget.

— **Tőzsde.** Valuták: Lei 460 85, márka 455-75, font 630-50, francia frank 13-14-50, svájci frank 29-50-30-50, dollár 155-65, Napoleon 610-630, lira 980-10, rubel 340-355, sokol 360-70, korona-dinár 1060-1100, frank-dinár 1060-1100, léva 33-50.

Halálos szerencsétlenség a Pálffy-gyárban.

Összezúzta a henger.

A Pálffy-féle gyár Cserepes-Ér helyiségében ma délelőtt borzalmas szerencsétlenség történt, mely munka közben ragadta ki az egyik munkást az élők sorából. Az áldozat egy alig tizenhatéves munkás, aki gyöngye testével kénytelen volt nehézségek munkát vállalni azért, hogy a mai megélhetési viszonyok között fenttarthassa magát. Az esetről a gyár vezetősége azonnal jelentést tett a rendőrségnek, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt az ügyeletes orvossal kiszállt a helyszínre, ahol a tanuvallomásokból megállapította a halálos szerencsétlenség előzményeit.

Dél lőtt tizenegy óra tájban a nagyteremben ügyelt a gépszjakra *Rezek István* művezető tizenhatéves István nevű fia. A fiu észrevette, hogy a felső és alsó hengert összekötő szíj a felső hengerrel lecsuszott. Egy hosszú rúddal a szíjat rá akarta erősíteni a felső hengerre, miközben nem vette észre, hogy közelebb és közelebb ér az alsó hengerhez, míg egyszer

sak a szíj elkapta a lábát és föl vitte a magasba. A fiu egyik társa a kiáltásra odaszaladt s igyekezett a szíjat megfogni, de nem bírta. Közben a szíj föl vitte a fiut a felső forgó hengerhez, amely elkapta és háromszor egymás után megforogtatta maga körül. A forgás következtében *Rezek István*nak a koponyája szétloccsant, a hasa kiszakadt és a henger jobb lábát többől letépte. Mikor a fiu lába leszakadt, a forgó henger eldobta magától és mint egy alaktalan tömeg esett le a földre.

A szerencsétlenül járt fiatal munkás kiáltására előszaladtak a gépeknél dolgozó munkások, megállították a gépet, de ifjú munkatársukat nem tudták megmenteni, miután a henger néhány pillanat alatt végzett vele.

A rendőrség megállapította, hogy *Rozsek István* három hete dolgozott a gyárban. A vézna, gyöngye gyermekre aránytalanul súlyos feladatot bíztak. A gyár és az üzemvezető ellen megindították az eljárást.

— **Tolvaj takarító leány.** A rendőrség letartóztatta *Csáki Anna* huszonnégyéves leányt, a Nemzeti szálloda takarítónőjét, mert tegnap éjjel bement *Szalai János* szentesi lakos szobájába és erszényéből ezer koronát elloptott. A rendőrség az ezer koronát a *Csáki Anna* szobájában levő diván rugói között találta meg.

— **Az amerikai magyar tolvaj.** *Héjja Lajos* hódmezővásárhelyi lakos Amerikából hazajött. A pályaudvaron észrevette, hogy fekete bőrtárcáját kilopták a zsebéből. A tárcában tizenötévi munkájának az eredménye, 53 darab 20 dolláros és egy darab 10 dolláros volt. A rendőrség a tolvaj kézrekerítésére megtette az intézkedéseket.

— **A kikindal liszt.** A 75 vagon liszt sorsában újabb intézkedések történtek. A város levelet irt a *Braca* és *Mihájlovics* cégnek, amelyben tudomásul veszi azt a törekvését, hogy a lisztet értékesítse és a pénzt frankokban a vámmal együtt visszaszerezze. A város a napokban Jugoszláviába küldi *Sugár Sándort*, hogy a liszt eladásánál közreműködjék.

— **A dohánytermelés bejelentése.** A dohányjövedék igazgatósága értesítette a polgármestert, hogy a dohánytermelésre vonatkozó bejelentéseket még utólagosan is elfogadják.

— **Öngyilkos piaci árus.** *Bilinszky Mária* 18 éves piaci árus szerelmi bánatában beugrott a Tiszába. A fürdőzők csónakon kimentették az életuntat, akit beszállították a kórházba.

x **A Nyugati bestiák** harmadik befejező része kerül bemutatásra péntektől vasárnapig az *Urániában* A rejtelmes harmadik címmel, megoldást nyújtva a szenzációs izgalmas rejtelmekre.

x **Alkohol cimen** egy nagyszabású attrakciós cirkuszdrámát mutat be ma a Korzó-mozi. A cselekmény mozgatója: az alkohol, mely ezuttal egy ur család megrázó tragédiáját okozza. A film főszerepét *Hanny Weisse* játssza, ez a ragyogó szépségű filmstar, akinek szépségét csak artista-produkcióinak ügyessége és vakmerősége mulják fölül. Ez a látványos mozdírdama hatalmas tömegjeléneteivel, csodálatos táncprodukcióival és egy óriási tűzvész valószínű ábrázolásával el fogja kápráztatni a közönséget. A nagy érdeklődésre való tekintettel a nagyszabású filmet négy napon át: péntektől hétfőig vetíti a Korzó-mozi.

x **Óriási szenzáció** lesz ma pénteken, szombaton és vasárnap a Dugonics-moziban. A moziprimadonnák két legkiválóbbját, illetve azok két legszebb filmjét mutatja be három napon át a kertmozi: „Az élő halott”, *Robert Wiene* világhírű regénye 5 felvonásban *Henny Portennel* és „Zárt ajtók mögött” című 4 felvonásos csodaszép filmjátékot *Lotte Neumann*nal a főszerepben. Tekintettel a hosszú műsorra, az előadás pontban 9 órakor kezdődik. Jegyek 165 és 1509 számú telefonon rendelhetők.

Nem a vas a hibás. Az ember a hibás. Mert az egyformán tud a vasból szuronyt is meg ekét is készíteni.

Bizottság állapítja meg a villany árát.

A tanács a gáz megállapítására is bizottság kiküldését kéri.

A tanács — mint ismeretes — a légszesz árát hat koronában, a villany árát pedig nyolcvan fillérben állapította meg. Ez a megállapítás még márciusban történt azzal a megokolással, hogy ha a termelési lehetőségek enyhülni fognak, a gáz és a villany is olcsóbb lesz. Azóta a gáz és villany árát nem szabályozta a tanács, hanem egyszerűen ártírt a mérnöki hivatalhoz, hogy kísérje figyelemmel a gázgyár termelési költségeit és ha a beszerzési árakban áresés fog beállni, értesítse a tanácsot.

A mérnöki hivatal tudomásul vette a tanács átiratát és azóta a gáz és villany ára még mindig a márciusban megállapított ár, noha a közgyűlésen adatokkal kimutatták, hogy ez az ár drága, mert olcsóbban elő lehet állítani a gázt és a villanyt.

Most történt némi lépés a villany árának a megállapítása iránt, mert a kereskedelmi miniszter szakbizottság ítéletére bízta a villanyárak megállapítását. A tanács sietve fölír a kereskedelmi miniszterhez, hogy küldjön ki gázbizottságot is, mert — mint ismeretes — a gáz áthárított ára miatt drága a villany és e szerint előbb a gáz árát kell megállapítani, mert a villany árát megállapító bizottság könnyen rájöhet arra, hogy hiba történt a számításoknál.

Mikor a tavasszal fölemelték az árakat, a tanács azzal vigasztalta a fogyasztókat, hogy anyáron olcsóbbak lesznek. Azóta már a nyár is elmúlt, az árak még mindig arégiek és így nem tudjuk, ki a hibás, a tanács-e, mert nem foglalkozik az árak megállapításával, vagy a mérnöki hivatal, mert nem értesítette a tanácsot az olcsóbb termelési viszonyokról.

Elfogták a perui kormányt.

Newyork, jul. 15. (MTL.—Renter.) Limából ideérkezett jelentések szerint a bolíviai elnököt megbuktatták és kabinetjének tagjaival együtt foglyul ejtették. A hatalmat *Sanvedra* vette át.

Dugonics-kertmozi

Igazgató: Vass Sándor. Telefon: 94

Pénteken, szombaton és vasárnap.

Óriási szenzáció!

Henny Porten és Lotte Neumann a főszerepben.

Az élő halott.

Róbert Wiene világhírű regénye filmen 5 felv.

Főszerepben: Henny Porten.

Zárt ajtók mögött

filmjáték 4 felvonásban. A főszerepben: Lotte Neumann.

Előadások pontban 9 órakor.

Judex új megbízatása

jegyei

a Korzó-mozi

elővételi pénztáránál szombattól már válthatók.

Akadályokba ütközik a szegedi lóverseny.

Egyelőre csak a pályáért versenyeznek.

A turf került szóba csütörtökön a tanácsban. A Gazdasági Egyesület titkára ugyanis bejelentette a városnak, hogy miután a megcsonkított országban mindössze három lóverseny-pálya maradt, szeptember 5-én Szegeden is megtartják a futtatást. Kéri ezért a tanácsot, hogy a pályát adják vissza régi rendeltetésének. Ez azonban nem megy olyan könnyen, mert a tanács a Szegedi Testgyakorlók Körének és Schoor Ottónak a háború alatt bérbe adta a lóverseny-pálya jelentékeny részét football-pálya, illetve textilgyár építésének céljaira. Sem a SzTK., sem Schoor Ottó nem enged a jogából s így a lóverseny megtartása akadályokba ütközik.

A tanácsban Bokor Pál és Balogh Károly vitették különösen az ügyet, mert mindketten érdekelve vannak benne. Bokor Pál ugyanis a Gazdasági Egyesületnek, Balogh Károly a SzTK.-nek az elnöke. Taschler Endre döntötte el a vitát, aki a jogszerűség alapjára helyezkedett s azt javasolta, hogy bizza meg a tanács ötlet, tárgyaljon mind a három féllel s a megkötött szerződések alapján intézzék el az ügyet. A tárgyalást szombaton délután tartják meg.

Még mindig nem fizetik a fényüzési adót.

A javadalmi felügyelő betérjesztette a tanácsnak a kereskedőkre kivetett fényüzési adó eredményéről szóló jelentését.

A fényüzési adót leltár szerint maguk a kereskedők irták össze s e szerint huszonegy szakmában harminchétezer korona lenne esedékes. A felügyelő azonban azt is jelenti, hogy a kereskedők nem fizetik ki a fényüzési adót s ilyen címen még semmi sem folyt be.

A tanács utasította a javadalmi hivatalt, hogy ha másképp nem megy, végrehajtás útján szerezzen érvényt a tanács határozatának.

Az ipartestület kérelme.

Az ipartestület átiratot intézett a város tanácsához, amelyben kéri, hogy a városi munkálatokat az iparosokkal végeztessék és ne úgy, mint eddig, házi kezelésben.

A tanács visszair az ipartestületnek, hogy a kisebb jelentőségű munkálatokat végeztette házilag, a többi mindig verseny tárgyává tette az iparosok között.

Egy másik beadványában azt kéri az ipartestület, hogy az iparostanoncok műremekeiből az e hóban rendezendő kiállításra megfelelő díjat szavazzon meg és egy zsűritagot delegáljon.

A tanács ezer koronát állapított meg erre a célra és zsűritagul Gád Endre dr.-t delegálta.

A tanácstól csupán azt kérdezzük, mik azok a „kisebb jelentőségű” munkák. Azt hisszük, erre kíváncsiak az iparosok is.

Nem a reakció, de a tudatlanság és a közönyösség a legnagyobb akadály és kerékkötője minden haladásnak.

A kínai zavargások.

London, július 15. (MTI.) Pekingből jelentik: Tegnap kezdődtek meg az elienségeskedések Kínában a hatalomért versengő két párt között. Tofanál a Pekingbe vivő vasut mentén Tiencsin védelmére egy osztag érkezett. Shanghaiból érkező jelentések szerint a konfliktus észak felől Kiang Su tartományára is kiterjed. Az ellenfelek Shanghai birtokaért versengenek, amiből komoly válság származott. A tiencsini vasutvonalat több helyen felszakították, úgy hogy a forgalom megszakadt. Az ostromállapotot kihirdették.

SZAKMOZGALOM

A szakszervezeti fegyelem.

Az ország szervezett ipari munkássága körében fönn álló szakszervezeti fegyelem és az ezzel együtt fejlődött önfegyelem volt az, amely a két forradalom alatt és az ezt követő időben a munkásságot jellemezte. E fegyelem az évtizedeken át kifejtett tanítás és agitáció eredménye, melyre méltán lehet büszke minden szervezett munkás.

De nem elégséges, ha a mult fegyelme támaszkodunk csupán és a jelen körülmények között azzal egyáltalában nem törődünk. Ez a munkások könnyelműségét jelentené önnomagukkal szemben. Azért szükséges tehát, hogy e munkában mindig rendületlenül álljunk meg helyünket, ápoljuk a fegyelmet. Minden munkásnak ez legyen a legszentebb kötelessége, minthogy ennek hiányát önnomaga érzi meg, legjobban ő viseli annak káros és súlyos következményeit.

És ez természetes is. Ha vala mely műhely munkásaiból hiányzik a szakszervezeti fegyelem, úgy azok adott esetben nem tudnak azzal az egységes és megértő föllépéssel odaállani a munkáltatók elé, amint azt a munkásokat érintő súlyos esetekben megtenni szükséges. A multból egyes elejtett esetek is igazolják, hogy a fegyelem hiánya igen sokszor éppen az ellenkezőjét eredményezte annak, amit a munkások elérni óhajtottak. Ilyen esetekhez tartoznak azok, amidőn a munkások a szervezet tudta nélkül, csupán a spontán megnyilvánuló elkeseredés vagy tájékozatlanság következtében, olyan határozatokat hoztak, amelyek igen súlyos következményekkel és néha alig helyrehozható károsodással jártak. Mi sem természetesebb, mint az, hogy ilyenkor a szervezet sem tud úgy eljárni a munkáltatóknál, amint azt a munkások érdeke megköveteli.

A munkások látva, hogy a szervezet közbenjárása eredménytelen, azt a meggyőződést teszik magukévá, hogy a szervezet nem jár el ügyükben a kellő szorgalommal és tapintatossággal, miért is ebben vélik fölfedezni ügyük sikertelenségét. Ha azonban az egyes eseteket a munkások tüzetesen, a pártatlanság szemüvegén át nézve, megvizsgálják, rögtön rájönnek arra, hogy a lezajlott mozgalom eredménytelenségének önnomaguk az okozói azért, mert nem volt meg közöttük az a fegyelem, amely a józan belátásra és a tapintatosságra int.

Az üzem bizalmi férfiai is igen sok esetben azt kapják válaszként — ha a munkáltatóknál eljárnak, — hogy előbb a saját portájukon csináljanak rendet és csak akkor lehet szó a munka- és bérviszonyok rendezéséről. A fegyelmezett munkás jól tudja azt, hogy a munkáltatók ezen szavaik által a munkások fegyelmeztetlenségére tesznek célzást. De nem azért, mintha a munkáltatók ez által arra akarnának figyelmeztetni, hogy a munkások előbb építsék ki a szervezeti fegyelmet, hanem azért, mert jól tudják, hogy ahol nincsen fegyelem, ott nincsen sem megértés, sem szolidaritás és ennek következtében hiányzik az az erő is, mely a munkáltatókat a követelések teljesítésére kényszeríteni tudja.

A legutóbbi időben egynéhány oly eset adódott elő, amely a szervezeti fegyelem meglazulására mutat.

Mozgalmunk alapföltételének, a fegyelemnek ismét olyannak kell lenni, mint a multban volt, sőt azt bizonyos mértékben még erősebbé kell tenni. Mert hiába vannak sok ezren tagjai a szervezeteknek, hiába fizetik be tagjárulékaikat. Egyedül ezek a jó tulajdonságok még nem képesek a munkások gazdasági és egyéb kérdéseit eredményesen elintézni. Az eredmény csak akkor lehet jó és a munkásság érdekeinek megfelelő, ha a nagy taglétszámhoz a szakszervezeti fegyelem is párosul.

Az összes molnár-, malom-, sütő-, cukrász- és rokonszakmabeli munkások egy közös szakszervezetbe: a magyarországi élelmezési munkások szövetségébe olvadtak be. Az érdekelt helyi csoportok egyesülése a f. hó 18-án, vasárnap délután 2 órakor a Kis-kaszinóban tartandó taggyűlésen fog megtörténni. Felkérjük a szaktársakat, hogy a fontos érdekre való tekintetből teljes számban és idejében szíveskedjenek megjelenni.

A vas- és fémmunkások szakszervezetének befizető helye Maros-u. 4. szám alatt a Kis-kaszinóban van. — Pénztári órák: csütörtökön és szombaton este 6—8-ig, továbbá vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

Felhívjuk a tagdíjakkal hátralékos szaktársakat, hogy járulékaik rendezése iránt a legsürgősebben intézkedni szíveskedjenek, mert elenésben az alapszabályok vonatkozó §-a szerint a tagok sorából törölni fognak.

Az ifjúság munkások pénztárórái továbbra is vasárnap délelőtt 10—12 óráig tartanak. Folyó hó 18-án, vasárnap délután az ifjúság munkások kirándulást rendeznek Tápera. Gyülekező délután 3 órakor a Kis-kaszinóban.

A szabómunkások és munkásnők befizető órái hétfőn és csütörtökön este 6—8-ig. Vasárnap pedig délelőtt 10—12 óráig a Kis-kaszinóban.

Az ácsok és hajóácsok befizetőhelye a Kis-kaszinóban van. Pénztári órák: vasárnap 9-től 11 óráig.

A munkáskönyvtár megnyílt. Könyvtári órák hétköznapokon szerdán és szombaton este 6-tól 8-ig, továbbá vasárnap délelőtt 10-től 12 óráig. Csak a rendben levő szakszervezeti vagy párttagsági könyv fölmutatására lehet könyvet vételezni.

Téglagyári munkások szakszervezete folyó hó 18-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Maros-utca 4. szám alatt, a Kis-kaszinóban taggyűlést tart az építőmunkások szakszervezetével leendő egyesülés ügyében.

Pénteki gyűlések.

Szegedi kenderfonógyár javítóműhely munkásainak értekezlete délután 5 órakor a Kis-kaszinóban. — Vas- és fémmunkások taggyűlése este 7 órakor a Kis-kaszinóban.

munkások taggyűlése este 7 órakor a Kis-kaszinóban.

Szombati gyűlések.

Könyvkötőmunkások havi taggyűlése este 7 órakor a Parádi-féle vendéglőben, Báró Jósika-utca 1. — Famunkások bizalmi ülése este 6 órakor a Barna-féle vendéglőben, Valéria-tér.

Felelős szerkesztő: | Kiadó:

Deák Dezső. | Szedlitska Lajos.

Szerkesztőség: Vár-utca 7. Telefon 10-96.

Kiadóhiv. Maros-utca 4, Kis-kaszinó. Tel. 9-5

Nyom. Burkus András könyvnyomdájában Szeged, Madách-utca és Vidra-utca sarok.

Egy orsó 400 yardos
cérna 33— korona

GEIGNER, Iskola-utca 25. sz. alatti
rövidáru üzletében.

Geigner Lipót

uriszabósága

Szeged, Korona-utca 15. Bokor-palota

Tavaszi szövetudonságok nagy választékban.

Mindenféle
árucikk kapható a
A Szegedi Munkások Al-
talanos fogyasztási
Szövetkezetében

Feketesas-utca 19. szám alatt.
Telefon 120. Telefon 120.

Makulatura
papir kapható a
kiadóhivatalban
Maros-utca 4. szám.

Apróhirdetéseket
jutányos áron fölvesz

A MUNKA
kiadóhivatala

Maros-u. 4. a Kis-kaszinóban.

A rendben levő párt vagy szakszervezeti könyv fölmutatására 25 százalék árengedményt adunk az elvtársaknak.

Izléses
nyomtatványokat
készít

Burkus András könyv-
nyomdaja, Madách-u. 1.